

سیدحسین موسویان شش راهکار برای کاهش خصومت‌ها و آغاز روند همکاری ایران و عربستان، پیشنهاد داد

طرحی برای صلح

همدلی | با تمام تفاوت‌های بنیادینی که در ساختار تاریخی و حاکمیتی ایران و عربستان وجود دارد، جدال این دو کشور در منطقه به دلیل اهمیتی که دارند چشم‌گیر است.
برواضح است که سر‌نوشت این منطقه جغرافیایی به نوع رابطه عربستان و ایران گره خورده است.
با این حال عربستان سعودی سعی در تسلط بر منطقه و خاورمیانه دارد اما بزرگ‌ترین رقیب او ایران است. بنابراین چون عربستان متوجه استراتژی ایران در منطقه شده، در پی جلوگیری و سسد این قدرت و نفوذ برآمده است.
عربستان برای پیشبرد برنامه خود سعی در تحول این تقابلی استراتژیک به تقابلی هویتی دارد.
به دیگر بیان، تقابل ایران و عربستان بر سر تسلط بر منطقه خاورمیانه است.

اتلاف‌های جدید منطقه‌ای و بین‌المللی در خلیج فارس و خاورمیانه در حال شکل‌گیری است، متحدین آمریکا از جمله اسرائیل، عربستان و امارات در مقابل جبهه روسیه، ایران، عراق، سوریه، حزب‌الله و نیروهای مقاومت مردمی همچون حشدالشعبی عراق، ائتلاف اول برای امنیت منطقه، به دنبال تثبیت سلطه آمریکا بر منطقه است در حالی که ائتلاف دوم برای تأمین استقلال خود، درصدد شکل‌گیری نظم چندقطبی در منطقه است.
ایران و عربستان نقش محوری در تحقق اهداف ائتلاف «ژئومونی آمریکا» یا «نظم چندقطبی» ایفا می‌کنند.

● **نقش آمریکا و قدرت‌های منطقه‌ای**

تغییرات معادلات سیاسی و اقتصادی در جهان، موجب شده که آمریکا برای مهار قدرت‌های نوظهور مثل چین و هند، حضور خود در خارج از خاورمیانه را تقویت کند.
ایمن مهم موجب ایجاد خلاء و تشدید رقابت عربستان و ایران در منطقه شده‌است. گسترش نفوذ منطقه‌ای ایران و ترس از بر کردن این خلاء توسط ایران، ائتلاف آمریکا را به وحشت انداخته است به‌ویژه در دورانی فعلی که جهان در عرب دردوران افول بسر می‌برد.
در این راستا سیاست عربستان بر سه محور متمرکز شده: ۱- تثبیت اقتدار و سلطه آمریکا بر خلیج فارس؛ ۲- اتحاد با اسرائیل جهت بهره‌مندی از لابی قدرتمند جهانی صهیونیست؛ ۳- مقابله با ایران و متحدین منطقه‌ای‌اش.

مقابلای ایران نیز استراتژی منطقه‌ای خود را بر چهار محور متمرکز کرده: ۱- مقابله با ژئومونی آمریکا؛ ۲- حمایت از نیروهای مقاومت مثل حماس و حزب‌الله و حوثی‌های یمن؛ ۳- مقابله با گروه‌های تروریستی تکفیری - وهابی مثل داعش و القاعده؛ ۴- ممانعت از سلطه عربستان بر کشورهای کوچک عربی خلیج فارس.

● **تأثیر منطقه‌ای شکاف ریاض - تهران**

سوریه و عراق: ایران نقش کلیدی در شکست سلطه داعش بر عراق و سوریه ایفا کرده که این مهم موجب افزایش نگرانی‌های عربستان از تقویت نفوذ ایران در کشورهای عربی شده است.

یمن: زبده‌ها و حوثی‌ها که حدود یک‌هزار سال بر یمن حکومت داشتند و بعد از تجلوز نظامی مصر در اوایل دهه ۶۰ متحد عربستان شدند، با حمله نظامی ریاض به یمن به سمت ایران چرخش کردند.
با وجودی که در مورد دخالت ایران در یمن انراق شده، واقعیت این است که:

الف-ایران از حوثی‌ها در مقابل تجاوز نظامی عربستان حمایت کرده است. عربستان، یمن را حیاط خلوت خود تلقی کرده و نگران سلطه ایران است و ایران نیز مخالف سلطه عربستان بر یمن و نادیده گرفتن حقوق زبده‌ها و حوثی‌هاست.
ب- تجاوز عربستان به یمن، بزرگ‌ترین فاجعه انسانی را خلق کرده، هفت میلیون نفر را در معرض قحطی قرار داده، ۲۰ میلیون انسان را محتاج کمک‌های انسانی کرده و موجب ده‌ها هزار کنشسته و زخمی و میلیون‌ها آواره شده است.
لذا ضروری است عربستان و ایران سریعاً گفت‌وگوهای دوجانبه برای راحل جامع بحران یمن شامل آتش‌سوزی، تسهیل کمک‌های فوری انسانی و گفت‌وگوی ملی برای تشکیل دولت اتحاد ملی با مشارکت همه بازیگران اصلی را آغاز کنند.

لبنان: موفقیت حزب‌الله به عنوان یک قدرت سیاسی و نظامی در دفع تجاوزات اسرائیل به لبنان، موجب شده که نگرانی عربستان از قدرت یافتن متحد ایران در لبنان

جنگ سردی در حال شکل‌گیری است

در یک نگاه می‌توان این بحث را این‌گونه تحلیل کرد.
پیش از هر چیز باید عرض کنم که می‌توان در جهتی بسا نگاه کمابیش انتیوپایی و خوشبینیانه به راه حل‌های پیشنهادی دوست عزیز آقای موسویان در بهبودی و تعادل روابط ایران و عربستان، دل بست.
اما واقعیت‌های موجود به گونه‌های دیگر است. چون تعمیق اختلاف‌ها بین ایران و عربستان از یک سو و ایران و آمریکا از سوی دیگر حداقل تا یک چشم انداز قابل‌پیش‌بینی، امکان تحقق آن‌ها را غیر عملی ساخته است.
البته خلاف این تحلیل‌ها می‌توان این را نیز وارد کرد و آن این است که ممکن است به علت تغییرات بنیادین در سیاست‌های جاری ایران و با طرف‌های مقابل رخ داده و یا حوادث غیر مترقب‌های در منطقه رخ دده، که این وضعیت سیاست و تحلیل خود را دارد و چون تا کنون رخ نداده است پس بلاموضوع است.

تکنه دیگری که ذکر آن اهمیت دارد، این است که با آقای موسویان در جنگ سردی که جدیداً

در حال شکل‌گیری است، موافق هستم.
ایران در کمپ روسیه و چین قرار گرفته و خط مهار از اروپا به شمال آفریقا، خاورمیانه، هند و آسیای جنوبی و شرقی کشیده شده است.
در این میان ایران و با طرف‌های مقابل رخ داده و یا حوادث غیر مترقب‌های در منطقه رخ دده، که این وضعیت سیاست و تحلیل خود را دارد و چون تا کنون رخ نداده است پس بلاموضوع است.

تروریست‌های تکفیری داعشی، خلع‌سلاح‌ثمی اسرائیل و عاری‌سازی خاورمیانه از سلاح‌های کشتار جمعی‌داری مواضع و منافع مشترک است.

● **خلیج فارس**: شورای همکاری‌های خلیج فارس متشکل از عربستان، قطر، امارات، عمان، کویت و بحرین در سال ۱۹۸۰ برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران شکل گرفت و از آن زمان به بعد هم صدها میلیارد دلار ثروت خود را خرج تسلیحات آمریکایی کرده‌اند.
منتهی در سال ۲۰۱۷، بحران در روابط عربستان و قطر نشان داد که عربستان به دنبال سلطه بر کشورهای کوچک عربی خلیج فارس است لذا ایران با باز کردن مرزهای خود، تحریم سعودی- امارات علیه قطر را در نطفه خفه کرد، و موجب شکست طرح تغییر رژیم عربستان در قطر و حفظ حاکمیت ملی قطر شد.
با مشاهده طرح سعودی‌ها برای قطر، ایرانی‌ها متوجه شدند که ریاض به دنبال سلطه بر کشورهای کوچک عربی حاشیه خلیج فارس برای تشکیل «بلوک سعودی» است و نه «بلوک خلیج فارس» بهرحال موضوع قطر مثال خوبی است برای سعودی که مسیر همکاری با ایران را انتخاب کند یا تقابلی.

مسیر تقابل

مسیر تقابل سعودی - ایران نه تنها خصومت‌های دوجانبه را تشدید بلکه حل و فصل بحران‌های جاری منطقه را غیرممکن خواهد ساخت.
سال‌ها طول خواهد کشید تا دو قدرت عربی سوریه و لیبی قدرت گذشته

بسیاری بر این باور هستندند که یکی از مولفه‌های توسعه در هر کشوری داشتن مرزهای امن است.
چون اگر مرزهای یک کشور امن نباشد، بر تمام جنبه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن کشور تأثیرات منفی خواهد داشت.
اکنون معاون پیشین سیاست خارجی دبیرخانه شورایعالی امنیت ملی، شش پیشنهاد را مطرح کرده است که به زعم او، این شش پیشنهاد می‌تواند راهکاری باشد برای بهبود تعامل ایران و عربستان.
این یادداشت‌ست که در مجله قاهره با عنوان «بعمودی شکاف عربستان و ایران»: شش پیشنهاد استراتژیک برای بهبود روابط عربستان و جهان عرب با ایران» منتشر شد و ایلنا آن را بازنشر داده است، در ادامه می‌آید.

دارد و سیل ارسال صدها میلیارد دلاری تسلیحات پیرشرفته به کشورهای همسایه عرب ایران را ادامه می‌دهد.

چهارم: ایران تحت شدیدترین تحریم‌های آمریکا قرار دارد.

پنجم: آمریکا و متحدین منطقه‌ای از همه روش‌های خصومت علیه ایران استفاده کرده و می‌کنند، از جنگ سایبری تا حمایت از گروهک تروریستی منافقین که دستش به خون ۱۷ هزار ایرانی آغشته است.
ششم: آمریکا گزینه حمله نظامی علیه ایران را روی میز نگه داشته و آنطور که جان کری افشاء کرد، متحدین‌عربش نیز از این گزینه حمایت می‌کنند.
هفتم: تهدید تروریست‌های تکفیری داعشی در ۶۰ درصد مرزهای ایران همچنان وجود دارد.

لذا ایران «حضور منطقه‌ای به عنوان یک استراتژی بازدارنده» را برای مقابله با تهدیدهای مذکور و حفظ امنیت ملی خود ضروری می‌داند ضمن اینکه عربستان هم تلاش می‌کند ایران را مقصر همه ضعیفا، ناکارآمدی‌ها، فسادها و دیکتاتوری‌ها در جهان عرب جلوه دهد.

آنچه برای کاهش تنش‌ها و خصومت‌ها و آغاز روند همکاری لازم است

۱- عربستان و ایران نیاز دارند که درک صحیح از نگرانی‌ها و تهدیدات امنیت ملی یکدیگر داشته باشند.
لازمه همکاری ایران و عربستان نیز این است که ریاض و تهران بدون هر گونه پیش‌شرطی گفت‌وگوهای دوجانبه را آغاز همه‌نگرانی‌های خود را برای میز مذاکره بگذارند.

۲- مجمع گفت‌وگوهای ایرانی - عربی برای بهبود روابط ایران و اعراب تشکیل شود.

۳- برای مهار تقابل فرقه‌گرایی و اختلافات شیعه و سنی، مجمع گفت‌وگوهای رهبران جهان تشیع و تسنن از جامعه‌الازهر مصر، جهان اهل سنت و حوزه‌های علمیه قم و نجف هر چه سریع‌تر تشکیل شود.

۴- نشست وزرای خارجه هشت کشور حاشیه خلیج فارس شامل ایران، عراق، عربستان و سایر اعضای کشورهای حوزه خلیج فارس سا هدفی است گفت‌وگوهای باز و صریح جهت رسیدن به تفاهمی ملموس و منفصلانه برقرار شود.
۵- طبق بند ۸ قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل، دبیر کل سازمان ملل موظف است گفت‌وگوهای خود با کشورهای حاشیه خلیج فارس برای تأمین امنیت و ثبات منطقه را آغاز کند.
این قطعنامه باید منبای آغاز گفت‌وگوی منطقه‌ای و سازمان ملل برای تشکیل «سیستم همکاری و امنیت در خلیج فارس» شده و از تجربه اروپایی‌ها در مورد تشکیل سازمان امنیت و همکاری اروپا و اتحادیه اروپا استفاده شود.

۶-برای تأمین ثبات و امنیت پایدار در حوزه خلیج فارس، سیستم مذکور همکاری‌های جامع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، امنیتی و نظامی و عاری‌سازی منطقه از سلاح‌های کشتار جمعی را شامل گردد.
قدرت‌های بزرگ در منطقه می‌آیند و می‌روند اما ایران و عربستان و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس می‌مانند و ناچارند با هم زندگی کنند.
رهبران عربستان و ایران برای تحقق همکاری‌های منطقه، باید مانع گسترش خصومت شده و اجازه ندهند تخم خصومت دائمی کاشته شود.
توسعه و رونق هر دو کشور و منطقه ایجاد می‌کند که کشورهای منطقه در کنار هم در سایه صلح و دوستی زندگی کنند.

اوراسیا

مهدی سنایی سفیر ایران در روسیه:

تهران و مسکو رابطه‌شان را بر اساس تهدیدها و فرصت‌های مشترک گسترش دهند

ایرنا: مهدی سنایی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه دیروز در نشست «روابط ایران و روسیه، ۳۹ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی» که به همت حزب لیبرال دمکرات روسیه در ساختمان مجلس دوما برگزار شد، در رابطه با اینکه در تشریح تهدیدها و فرصت‌های مشترک ایران و روسیه در منطقه و جهان گفت:
مواد مخدر در منطقه ما در طول ۱۵ سال گذشته با توجه به حضور (نیروهای سازمان پیمان آتلانتیک شمالی) ناتو در افغانستان، به جای کاهش، ۴۰ برابر رشد کرده که این مساله یکی از تهدیدهای مشترک ایران و روسیه است.

کیوسک

وزرای خارجه روسیه، ایران و ترکیه در آستانه دیدار می‌کنند

ایلنا | به نقل از روتترز، «خیرت عبدالرحمانف» وزیر امورخارجه قرقاقستان روز گذشته گفت که

وزرای خارجه روسیه، ایران و ترکیه در نظر دارند ماه آینده میلادی اوضاع سوریه را در آستانه پایتخت قرقاقستان بررسی کنند.
عبدالرحمانف در گفت‌وگو با خبرنگاران در این باره گفت: «طرف‌ها همچنان در حال بررسی زمان و مکان دقیق برگزاری این نشست هستند اما یکی از گزینه‌ها آستانه، پایتخت قرقاقستان است».

به گفته عبدالرحمانف، آستانه همچنین میزبان دور جدیدی از این گفت‌ووها میان سه کشور روسیه، ترکیه و ایران در سطوح پایین‌تر خواهد بود.
دور اخیر مذاکرات آستانه، دهه آخر دسامبر گذشته برگزار شد و بعد از این نشست، گام‌های دیگری در چارچوب صلح در سوریه، از جمله مذاکرات سوری- سوری در وین و کنگره گفت‌وگوهای ملی سوریه در سوچی، برداشته شد.

گفت‌وگوی موگرینی و تیلرسون درباره برجرام

ایسنا | فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که به منظور شرکت در نشست موسوم به ائتلاف جهانی علیه داعش به کویت سفر کرده است، دیروز با انتشار پیامی در صفحه توئیتر خود از دیدارش با رکس تیلرسون وزیر امورخارجه آمریکا خبر داد، و نوشت: دیدار خوبی با وزیر تیلرسون در کویت داشتم.
ما درباره کار مشترک‌کمان روی سوریه، کره شمالی و اجرای برنامه جامع اقدام مشترک(برجام) رایزنی کردیم.

گفت‌وگوی موگرینی و تیلرسون، وزیر امور خارجه آمریکا درباره برجام در حالی صورت گرفته است که رئیس جمهور آمریکا اوایل ماه ژانویه همزمان با ادامه تعلیق تحریم‌های ایران از اروپا و کنگره کشورش خواست تا آنچه را وی نقاط ضعف این توافق می‌داند، اصلاح کنند در غیر این صورت وااشنگتن از توافق خارج خواهد شد.
اما دیگر طرف‌های برجام، یعنی روسیه، چین، انگلیس، فرانسه و آلمان تاکنون بارها بر تعهد خود به این توافقی و لزوم حفظ آن تأکید کرده‌اند.

وزیر انرژی اسرائیل:

اگر ایران خطوط قرمز را رعایت نکند، اسد را هدف قرار می‌دهیم
ایلنا | به نقل از جرورالم‌پست، «یووال اشتاینیتز» وزیر انرژی اسرائیل دیروز در گفت‌وگو با رادیو ارتش این رژیم، مدعی شد که اسرائیل «بشار اسد» رئیس‌جمهوری سوریه را «عنصر ضعف» در محور مقاومت که شاکله آن ایران و حزب‌الله است، می‌داند.
سرنوشتی جنگنده مدرن اسرائیل توسط سامانه‌های موشکی قدیمی سوریه همزونی نظامی کاذب این رژیم را فروپاشیده و باعث شده مقام‌های تل‌آوی سیاست‌های تهاجمی و لحن تهدیدبدهای پوشالی خود علیه محور مقاومت را تشدید کنند.

او گفت: بشار اسد باید به صورت جدی فکر کند که آیا می‌خواهد کشورش به منطقه نفوذ ایران تبدیل شود و به تهران امکان تجهیز کردن حزب‌الله با موشک‌های پیشرفته فرامرزی را بدهد یا خیر.
امروز فرقی میان سوریه و لبنان وجود ندارد و ارتش سوریه و حزب‌الله هر دو باوژی نظامی تهران محسوب می‌شوند.

او در ادامه گفت: اسد و حزب‌الله یک طرف این بحران هستند.
در صورتی‌که با حملات جدیدی مواجه شویم، دیگر تنها منبع تجاوز را هدف قرار نخواهیم داد بلکه حق انتخاب جبهه مناسب را برای خود محفوظ می‌دانیم.

کانادا خواستار تحقیق درباره مرگ سیدامامی شد

ایلنا | به نقل از گلوب اند میل، دولت کانادا دیروز از ایران خواسته است که درباره مرگ «کاووس سید امامی» پژوهشگر محیط زیست و استاد دانشگاه که تابعیت کانادایی دارد تحقیقات لازم انجام شود.

گلوب اند میل در ادامه نوشت: کانادا با فشارهایی برای محکومیت ایران و درخواست تحقیقات در پی مرگ یک پروفیسور ایرانی - کانادایی در زندان دو هفته پس از بازداشت وی، مواجه است.
کاووس سیدامامی ۶۴ ساله، پژوهشگر محیط زیست، استاد دانشگاه و شهروند دوتابعیتی ایرانی- کانادایی پس از گذشت دو هفته از بازداشتش، اقدام به خودکشی کرده است.
گلوب اند میل در ادامه با ادعای اینکه خانواده سید امامی موضوع خودکشی وی را رد کرده‌اند، نوشت که زمان دقیق مرگ وی مشخص نیست.
یک سازمان حقوق بشری عنوان کرده است که اکنون برعهده کانادا است که پیش از خاکسپاری سید امامی، درخواست کالبد شکافی مستقل وی را مطرح کند.

دولت کانادا اعلام کرده است که در جریان گزارش‌هایی درباره پروفیسور سیدامامی قرار داشته است.
شکوهی امور بین‌الملل کانادا با صدور بیانیه‌ای در این باره اعلام کرد که مقام‌های کنسولگری کانادا در حال کار برای جمع‌آوری اطلاعات و فراهم آوردن شرایطی به منظور کمک به خانواده این شهروند کانادایی هستند.

به دلیل تعطیل شدن سفارت کانادا در ایران در سال ۲۰۱۲، نفوذ این کشور در ایران بسیار محدود است و دیپلمات‌های کانادایی در ترکیه در تلاش برای جمع‌آوری اطلاعاتی در این زمینه هستند.